

Vård och omvårdnad

palliativ vård och livets slut

Syfte

Rutinen syftar till att kunden som befinner sig i sent palliativt skede samt i livets slutskede ska få leva ett värdigt liv med livskvalitet med hjälp av teamets insatser.

Ansvar

Alla medarbetare som arbetar inom verksamheter som lyder under Socialtjänstlagen (SoL) eller Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Utförande;

Läkaren ansvarar för;

- Brytpunktssamtal tillsammans med sjuksköterska, kund samt ev. närstående om utsättning av livsuppehållande åtgärder och ej HLR. Ta ställning kring individuella behov hos kund. Dokumentera i sin journal.
- Medicinsk bedömning om att den boende är i livets sista tid
- Genomgång av mediciner, ev. sätta ut stående och sätta in vid behov utifrån individuellt behov (trygghetsordinationer)

Sjuksköterskan ansvarar för att;

- Påkalla om brytpunktssamtal för läkare och medverka i det
- Tillse att kunden har individuella "trygghetsordinationer" att tillgå vid behov, om dessa sätts in på jourtid utgå från separat blankett, be läkaren lägga in i Pascal alt säkerställ att läkaren dokumenterar sin ordination i sin journal.
- Dokumentera individuell vårdplan
- Ta fram checklista för vård i livets slut och öppna vårdplan för palliativ vård i journal.
- Lägg in om ej-HLR i signeringssystemet som profiluppgift
- Bedöm munstatus enligt validerat instrument och dokumentera individuella åtgärder
- Gör en individuell plan på nutrition utifrån kunds status
- Informera all personal att boende är i livets slut
- Bedömningen om extra vak. Viktigt med en känd person för den boende
- Symtomskatta regelbundet minst var 4:e timme utifrån individuell plan, illamående, oro, ångest och smärta ex. enligt Abbey pain scale.
- Utifrån symtom åtgärda och eller ordinera åtgärder till omvårdnadspersonal och vid behov läggs dessa in i signeringssystemet.

Löpnummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarig för dokumentet
	2023-03-14	Välfärd samhällsservice	MAS NSC Susanne Karlsson

- Tät kontakt med närstående om kund har önskat detta, lämna broschyr om livets sista tid
- Omvårdnaden tillgodoses på bästa sätt och med etiska hänsynstaganden

Undersköterskan/vårdbiträdet ansvarar för att

- Omvårdnaden som t.ex. hygien, munvård och att lägesförändringar utförs ofta ca varannan timme eller per individuell ordination.
- Kontakta alltid sjuksköterska vid förändrat allmäntillstånd
- Omhändertagande av anhörig/närstående. T ex. erbjuder kaffe, möjlighet till övernattnings, stödsamtal.
- Omvårdnadsmiljön: lugnt och tryggt, rent och fint på rummet. Ta bort allt onödigt som t.ex. hjälpmedel som inte används. Undvik starka dofter, frisk luft i rummet.
- Använd inte ringklocka utan knacka på dörren. Gärna svag belysning.
- Ta reda på om det finns speciella önskemål tex om musik eller taktill beröring

Sjukgymnast/Arbetsterapeut ansvarar

- Tillsammans för sängmiljön och handleder övrig personal och närstående i positionering av kuddar, lägesändringar och förflyttningar vid behov

Att ge god omvårdnad i livets slutskede innebär:

- Tät tillsyn eller att sitta hos den sjuke
- Eventuellt extravak, info till enhetschef och bemanning
- Att hålla rent och torrt i sängen
- Små lägesförändringar ofta
- Basal omvårdnad
- Tala med den sjuke under tiden du är i rummet, tala om vad du tänker göra, fråga om det känns bra o.s.v.
- Att arbeta mjukt och varsamt
- Fukta munnen/munvård ofta

Att ta hand om närstående:

- Titta in ofta, erbjuda något att äta eller dricka, erbjuda matrast
- Fråga om de har några speciella behov eller önskingar kring tillsyn etc. och även utifrån ev. religiösa perspektiv som vi bör ta hänsyn till. Dokumenteras i journal.

Meddela sjuksköterska om förändringar t.ex. temperatur, andningsrytm, oro, förändrat ansiktsuttryck, förändrad färg i ansikte och eller fötter/ händer o.s.v. se skattningsskala som sjuksköterskan lagt fram.

När dödsfallet inträffat, se "Rutin vid dödsfall" i SMART.
Gör i ordning den avlidne enligt den avlidnes/närstående önskemål, religion.

Glöm inte att du alltid har arbetskamrater som kan hjälpa dig om du är osäker.